

Mine Bemærkninger hertil ere følgende:

ad 1. At Transporten ikke alene er hurtigere, men ogsaa billigere ved at benytte Dampskibsforbindelserne istedetfor den lange Landtransport til det affides liggende Viborg, er saa indlysende, at en videre Udvikling heraf vilde være overflødig.

ad 2. Straffeanstalterne ved Horsens og i Bridesløselille, hvor der kun er Mandfanger, have tilstrækkeligt bevilst, at denne Indvending for største Dele berører enten paa Ubejendtskab til den fremtidige Ordning eller kun paa en Illusion. De egentlige Fruentimmerarbejder ere Linnedsyning og Tøiets Vadsning. Hvad nu det første Arbejde angaaer, da er man, som nærmere er motiveret i Anmærkningerne til Gignantslovsforslaget betræffende Straffeanstalterne for næste Aar, betænkt paa at lade alt det til samtlige Straffeanstalter fornødne Lærred være i Anstalten i Bridesløselille; derfra afgaaer det til Fruentimmerfængslet i Kjøbenhavn, hvor det syes, og sendes da i færdige Klædningsstykker til de forskjellige Straffeanstalter. Betræffende Vadsningen, da har det vist sig, at denne heelt vel kan foretages af Mandfolk, naar de fornødne Apparater ere tilstede, og jeg skal her ikke undlade den Bemærkning, at ved ingen Straffeanstalt har saavel Beklædningen som Vadsken været saa bekvem som netop ved Viborg Straffeanstalt. Hvad Strømperne angaaer, da vædes disse paa Bøve af Mandfolk, ligesom ogsaa Syningen af de uldne Klædningsstykker stedse kun skeer ved Mandfolk.

Med Hensyn til den Fabrikation, der drives i Viborg Anstalt, og som bestaaer i Tilvirkningen af Klæde, da ere de Arbejder, som derved foretages af Dvindefangerne, følgende: Udfortering, Spinding, Gasping, Bobining samt Napning. Der er ingen af disse Arbejder, uden at de — efter den i Horsens gjorte Erfaring — ligesaa vel kunne udføres af Mandfolk, hvoraf de Ældre selvfølgelig overgives de lettere Arbejder. Men derimod affædtkommer Arbejdets Fordeling i to Straffeanstalter Vanskeligheder og Tidspilde, og med Hensyn til Sondringen af Mand- og Dvindefanger, da bliver denne

derved en aldeles Umulighed. Man tænke sig Uldeu først bragt hen i Dvindefængslet til Sortering, derfra i Mandsfængslet til Kartning, derfra tilbage i Dvindefængslet til Spinding, Gasping og Bobining, hvorfra det gaaer til Bøven i Mandsfængslet, saa tilbage til Fædnapningen ved Fruentimmerne, derfra afgives det til Appretering, som besørjes af Mandfangerne, og endelig igjen til Keennapningen af Fruentimmerne. At denne Transport frem og tilbage er tidspildende og umuliggjør Sondringen af de 2 forskellige Køn, vil være indlysende.

ad 3. Bliver Dvindefængslet opført, som det er paatænkt, da er der taget et tilbørligt Hensyn til en Classificaton af de forskjellige Individuer. At der afgives et forholdsvis større Antal i høi Grad fordervede Personer fra Kjøbenhavn end fra Provindserne, skal ikke bestrides, men, hvis der paa Grund heraf ikke maatte afleveres andre Forbrydere end disse til den Christianshavnske Anstalt, da maatte der opføres endnu en tredje Anstalt for de Bedre fra Kjøbenhavn og for dem, der afleveres fra hele Sjællands Stift udenfor Kjøbenhavn.

Sluttelig være det mig tilladt at anføre de Grunde, der have bevæget mig til at foreslaae eet Fængsel for samtlige Dvindefanger og dette da i Hovedstaden.

- 1) Først og fremmest har det herved været mit Formaal at skaffe en eensartet Straf og en eensartet Behandling af denne tilstede.
- 2) Ved at samle samtlige qvindelige Forbrydere vil det være lettere, naar Opmærksomheden herpaa ideelt er tilstede, at træffe de for dette Køn særegne og hensigtsmæssige Forholdsregler og Foranstaltninger. Ligeledes er det da lettere at skaffe tilveie en Bestyrelse, der nærmest bør bestaae af Dvindeskonnet, og som vanskeligt er at finde.
- 3) Det er vigtigt at forskaffe Dvindefangerne en for dem passende Beskæftigelse, hvorved de ere istand til at ernære sig selv efter Løsladelsen. Dette frembyder Hovedstaden